שתי הלחם הוה ליה לרבויי שכן ציבור חובה טמיא דאכל פיגולא בשבתא מתיר תנופה בארץ בזמן חדש והני נפישן מסתברא נפש:

מתני' וחייב על [א]השמן בפני עצמו [א] וחייב על לבונה בפני עצמה [ב] נתן [ב]עליה שמן פסלה לבונה ילקטנה נתן [ג]שמן על שיריה אינו עובר בלא תעשה [ד]נתן כלי על גבי כלי לא פסלה: **גמ'** תנו רבנן [ה]לא ישים עליהן שמן ואם שם פסל יכול לא יתן עליה לבונה ואם נתן פסל תלמוד לומר כי חטאת יכול אף בשמן תלמוד לומר היא ומה ראית לפסול בשמן ולהכשיר בלבונה פוסל אני בשמן שאי אפשר ללקטו ומכשיר אני בלבונה שאפשר ללוקטה בעא רבה בר רב הונא מרבי יוחנן [ג] נתן עליה לבונה שחוקה מהו משום דאפשר ללקטה והא [ו]לא אפשר ללקטה או דילמא משום דלא מיבלעא והא נמי לא מיבלעא תא שמע ולבונה ילקטנה דלמא חדא ועוד קאמר חדא דלא מיבלעא ועוד ילקטנה תא שמע מכשיר אני בלבונה שאפשר ללוקטה הכא נמי חדא ועוד קא אמר מאי הוי עלה אמר רב נחמן בר יצחק תניא מנחת חוטא ומנחת קנאות שנתן עליה לבונה מלקט את הלבונה וכשרה [ד] ואם עד [ז]שלא ליקט לבונתה חישב עליה בין חוץ לזמנו בין חוץ למקומו פסול ואין בו כרת ואם משליקט לבונתה [ה] מחשב עליה חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פיגול וחייבין עליו כרת ותיהוי פך [ו] ואמאי פסלה במחשבה דחוי הוא אמר אביי חטאת קרייה רחמנא רבא אמר הא מני [ז] חנן המצרי הוא דלית ליה דחויין דתניא [ח]חנן המצרי אומר אפילו דם בכוס מביא חבירו שלא בהגרלה ומזווג לו [ט]רב אשי אמר כל שבידו לא הוי דחוי אמר רב [ח] ארא כוותיה דרב אשי מסתברא דמאן שמעת ליה דאית ליה דחויין רבי יהודה היא [י]דתנן ועוד א"ר יהודה נשפך הדם ימות המשתלח מת המשתלח ישפך הדם ואילו היכא דבידו [כ]תניא ר' יהודה אומר כוס היה ממלא מדם התערובות וזרקו זריקה אחת כנגד היסוד אמר רב יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן נתן [ל]משהו שמן על גבי כזית מנחה פסל מאי טעמא לא ישים שימה כל דהו עליה עד דאיכא שיעורא ואמר רב יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן [ט] [מ]נתן כזית לבונה על גבי משהו מנחה פסל מאי טעמא לא יתן כתיב [י] עד דאיכא נתינה עליה

הוי

[י]שתי הלחם אין טעון כלי שרת ללוש אלא תנור כדקתני בפרק שתי הלחם (לקמן דף נה:) לישתן ועריכתן בחוץ ואי נלושו בכלי שרת מיפסלו ביוצא. עומר ומנחת [י] נסכים[י] וכל המנחות באות מלה ושתי הלחם חמץ. שתי הלחם אין באות בגלל עלמן אלא בגלל כבשים. שתי הלחם אין טעונין הגשה כדמפרש במתני' [סא.] ואין מהן לאישים. אבל עומר ומנחת כהנים באין בגלל עלמן וטעונות הגשה ויש מהן לאישים (א) [יא]. שתי הלחם פיגול נוהג בהן דכבש מתירן וקרינן בשבת כעומר וכלבד שיאפו מערב שבת: **מתיר.** עומר מתיר חדש במדינה ושתי הלחם במקדש אבל שאר מנחות לא שרו מידי: **תנופה.** עומר ושתי הלחם בעו תנופה דכתיב (ויקרא כג) והניף את העומר ובשתי הלחם כתיב (שם) והניף הכהן אותם [יא] שאר מנחות לא בעו תנופה: **בארץ.** עומר ושתי הלחם אין באין אלא מתבואת ארץ ישראל כדקתני לקמן בפ' כל [יב] הקרבנות הלבור (דף פג:) באין מארץ ומחולה לארץ חוץ מעומר ושתי הלחם: **בזמן.** עומר ושתי הלחם קבוע להן זמן פסח ועלרת: **חדש.** עומר ושתי הלחם אין באין אלא מן החדש בפ' כל הקרבנות (שם): **מתני' וחייב על שמן.** אם נתנו על מנחת חוטא: **נתן כלי.** וכתוכו שמן על גבי כלי של מנחת חוטא לא פסלה: **גמ' כי חטאת.** כלומר אפילו נתן עליה לבונה מקרי חטאת ומכפרת: **לבונה שחוקה.** משנפלה בסלת אי אפשר ללוקטה ופסלה: **ת"ש.** דקתני במתניתין ילקטנה אלמא משום לקיטה מכשרינן הא שחוקה פסולה דאינה נלקטת: **חדא דלא מיבלעא כו'.** ולעולם בליעה עיקר והיכא דליכא לקיטה מתכשרה נמי משום דלא מיבלעא: ה"ג **מנחת חוטא ומנחת קנאות כו': ואין בו כרת.** [יג] הואיל והיה בזה פסול אחרינא לא חייל על זה פיגול דאמר בהקומץ [זוטא][יד] (לעיל ד' טז:) כהרלאת כשר כך הרלאת פסול: **משליקט לבונתה.** חזרה להכשירה וחייל עליה פיגול. אלמא מדקאמר כל זמן שלבונה בתוכה פסולה היא ש"מ בלקיטה תליא מילתא: [ט] **ותיהוי** [טו] **פך.** הך מנחה בעוד שהלבונה בתוכה תהא כאילו נפל עליה פך שמן דלא הויא חזיא ולא תיחול עלה מחשבת פסול כלל דלאי [טז] לקוט לה תיתכשר ה"ג אמאי [יז] פסולה במחשבה דחויה היא: **חטאת קרייה רחמנא.** אפילו כי נתן לבונה הלכך מהניא בה מחשבה למיפסל: **אפילו** [יח] **דם.** שעיר הנעשה בפנים בכוס ומת המשתלח: **מביא חבירו.** כלומר שעיר מן השוק יביא: **ומזווג ליה.** וישלחנו לעזאזל. אלמא לית ליה דחויין [יט] לומר (ב) מת המשתלח אידחי ליה דם שבכוס ושפיכה בעי ויביא שנים אחרים: **רב אשי אמר.** אפילו תימא רבנן: **וכל שבידו.** לתקן כגון הך לבונה דבידו ללוקטה לא הוי דיחוי ומהניא מחשבה: **נשפך הדם.** על הארץ של שעיר הנעשה בפנים: **ימות המשתלח.** [כ] מביא שנים אחרים או אם מת המשתלח ישפך דם של חבירו על הקרקע ויביא שנים אחרים. אלמא אית ליה דחויין: **מדם התערובות.** בפ' תמיד נשחט (פסחים דף סד.) כוס היה ממלא מדם תערובות של פסחים [י]שנתמלאו על הרלפה משום [כא] דחיישינן לאחר שנתקבל הדם אחד מן הפסחים נשפך לארץ ולא נזרק והשתא משתרי בזריקה דהאי כוס דקיימא לן[נ] נשפך הדם מן הכלי על הרלפה ואספו כשר: **וזורקו זריקה אחת**[כב] **כנגד היסוד.** אלמא כיון דבידו ללוקטו לא הוי דחוי: **שימה.** דשמן משמע כל דהו ומיהו ממנחה בעינן כזית [כג] [דכתיב עליה[ס] דמשמע עד דאיכא שיעורא]:

הוי

כי חטאת היא. בפ"ק (לעיל דף ד.) דרשינן ליה לדרשא אחריתי ועוד דרשינן לקמן בפרק בתרא (דף קח.) דרשה שלישית ומיהו תרי חטאת היא כתיבי במנחת חוטא [ע]: **ותיהוי** [כד] **פך** פירוש אמאי פסלה בה מחשבה. לא גרסינן והכי גרסינן [כה] ותיהוי דחוי [נ] בין למתני' ובין לברייתא ותיהוי דחוי אמאי מיתכשרא בליקוט לבונה הואיל ונדחה תדחה [פ] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא אפילו כי נתן בה לבונה [כו] מוזרת [כז] להכשירה והכותב בספרים [כח] הפירוש טעה כסבור הך קושיא [כט] דמקשי ותיהוי דחוי אפסול מחשבה קאי ופי' בגליון הספר אמאי פסלה מחשבה וכתב למעלה מפירושו פירוש לסימן שזה פירוש [ל] והמעתיק טעה וכתב הכל בספר [לא] ושיבש טעו דאפסול מחשבה לא פריך [לב] מידי דאי משליקט לבונה אמאי לא מיפסיל בה הרי כשרה להקטיר וכיון דכשרה היא אהניא בה מחשבת פיגול וכ"ש מחשבת פסול אם עד שלא ליקט לבונתה דקתני פסול ואין בו כרת ההוא לאו משום מחשבה הוא אלא מפני שהקמילה פסולה היא בעוד הלבונה עליה כדקתני אם שם שמן פסול [ע] וגבי שמן ולבונה לא מכשר אלא לפי שאפשר ללוקטה וכל זמן שלא ליקטה כל עבודותיה בפסול ולפי גירסת הטועים הכי פירוש ותיהוי פך אמאי פסל בה מחשבה בהך מנחה בעוד שהלבונה בתוכה תהא כאילו נפל עליה פך שמן דלא [לג] הוה חזיא ולא תיחול לה מחשבת פסול כלל דלכי לקוט לה תיתכשר אמאי פסלה במחשבה דחויה היא [פ] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא אפילו כי נתן עליה לבונה והלכך מהניא ביה מחשבה ליפסל כך הגיה רש"י בפירושו ולפי שאינו בכל הפירושים כתבתיו [לד] ודבר תימה הוא מאי קפריך ותיהוי דחוי הא נהדיא דרים לה בברייתא מדכתיב חטאת ורבא נמי למה דחק לאוקמי כחנן המצרי היא: **כל שבידו לא הוי דחוי.** צריך לחלק בין זה להא דזבחים בריש קדשי קדשים (דף נט.) דכל הקדשים שהיו עד שלא נפגם המזבח ואח"כ נפגם המזבח פסולין דאמאי פסולין הא לא הוי דחוי כיון דבידו לתקן את המזבח [צ]: **כוס היה ממלא מדם התערובות.** אע"פ שדם התמצית מעורב בו [ק] ר' יהודה לטעמיה דאמר אין דם מבטל דם (זבחים דף עח.):

מי

עין משפט נר מצוה

נו א מיי' פי"ב מהלכות מעה"ק הלכה ח:
נז ב מיי' פי"א מהל' פסוה"מ הלכה י:
נח ג מיי' שם הלכה יא:
נט ד מיי' פי"ב מהל' מעה"ק הלכה ח:
ס ה מיי' פי"א מהל' פסוה"מ הלכה י:
סא ו מיי' פט"ו מהל' פסוה"מ הלכה ז:
סב ז מיי' פי"א שם הלכה יג:
סג ח מיי' שם הלכה יג:

◆

תורה אור השלם

א. ואם לא תשיג ידו לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו אשר חטא עשירת האפה סלת לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה כי חטאת היא: ויקרא ה יא

◆

שיטה מקובצת

א: בפני עצמו ועל הלבונה בפני עצמה: ב] נתן עיין (דף כג): ג [נתן עליה לבונה שחוקה כו'] ואמר מורי הרמ"ר דהוי כצי למבעי אם נתן לבונה אפילו בלא שחיקה וקמץ בעוד הלבונה בכיסא דאי טעמא משום דלא מיבלע הא [לא] מיבלע ואין הוי טעמא משום אפשר ללוקטה הא אע"ג דאפשר ללוקטה כיון דקמצה בלא לקיטה פסולה וכן מוכח הסוגיא דבלקיטה תליא מילתא [וקמיצה פסולה] בעוד הלבונה בכיסא: ד] ואם עד שלא ליקט לבונתה כו' אלמא מיפסלא בקמיצה זו ובלקיטה תליא מילתא דאל"כ אמאי אין כרת בחוץ [לזמנו] [אלא ודאי] הא דאין בו כרת משום דאיכא פסול אחריני ובעינן שיקרבו כל מתיריו כהרצאה כו': [illegible]

מסורת הש"ס

א) זבחים לד: ע"ש. יומא סג: תמורה ו., ב) [זבחים לד:], ג) יומא סג. זבחים לד:, ד) תוספתא פסחים פ"ד ה"י [פסחים סה. ע"ש זבחים לד: ע"ש ס.], ה) נ"א נתן משהו לבונה ע"ג כזית מנחה לא פסל מ"ט לא יתן כתיב עד דאיכא נתינה נתן כזית לבונה ע"ג משהו מנחה פסל מ"ט עליה כתיב הוי פי', רש"ק, ו) שייך לע"ל, ז) ל"ל כאיש, ח) [ע"ל שייך לעיל], ט) מה"ר, ה"ג אמאי פסולה במחשבה דחויה היא כלומר מיהוי הך מנחה בעוד וכו' פסול כלל ולכי לקט לה תיתכשר והפ"ד. רש"ק, י) שנפסלו עכ. רש"ק, כ) [זבחים לב.], ל) [ויקרא ב], מ) [ועי' תוס' לקמן קח. ד"ה היא], נ) ופריך בין, רש"ק, ס) רש"ק, ע) ולגבי לבונה לא כי ומוחק תיבת שמן. רש"ק, פ) רש"ק, צ) [וע"ע תוס' סוכה לג: ד"ה נקטם ותוס' זבחים לד: ד"ה כל], ק) [כל זה בגמ' בהדיא בפסחים סה: וכן בזבחים לה.],

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שתי הלחם וכו' מהן לאישים הפ"ד ואח"כ מ"ה פיגולא שתי הלחם: (ב) ד"ה ומזווג וכו' לית ליה דחויין דבירן מת המשתלח:

◆

מוסף רש"י

דלית ליה דחויין. שיהא הדם דחוי בשביל חבירו שמת לומר שישפך הדם (יומא סג.). **אפילו דם.** שעיר הנעשה בפנים בכוס. ומת המשתלח לא נדחה הדם אלא מביא שעיר אחר ומזווג לו וכשר הדם למתנותיו חוץ ישתלח, ולשון אפילו דנקט משום דשלשה מחלוקות בדבר, איכא למאן דאמר אפילו בעלי חיים נדחים דקתני ואם משהגריל מת אחד מהן יביא שנים ויגריל עליהם כבתחילה והנשאר ירעה, ואיכא למאן דאמר מביא חבירו שלא בהגרלה דבעלי חיים אין נדחין והגרלה לא מעכבא, אבל דם בכוס ומת המשתלח ישפך הדם דשחוטין נדחין ואין חוזרין ונראין ואתא חנן המצרי למימר אפילו דם בכוס מביא חבירו ומזווג לו ויהיה כשר הדם (זבחים לד.). **כל שבידו.** לתקן ולהחזיר (שם). **מדם התערובות.** של פסחים וזורקו זריקה אחת. כדין פסח כנגד היסוד. לאפוקי קרן דרומית מזרחית כדאמרינן לקמן שאם נשפך דמו של אחד מהן על ידי ספק רבים ונבהלים לעשות נמצא שיש זה מכפירו שהרי מכולם מעורבים בו, ואי משום דליכא בדם התמצית אמרינן לקמן רבי יהודה לטעמיה דאמר אין דם מבטל דם ולא אמרינן איידי דליה כשמערבו יתרה ולכו ויתרו לתוספו (שם).

◆

רבינו גרשום

כלום לאישים: מתיר. שהעומר ושתי הלחם מתירין את החדש במקדש ובמדינה ואין באין אלא מן הארץ דכתיב כי תבואו אל הארץ וקצרתם וגו' וכתיב ממושבותיכם תביאו לחם תנופה וגו' ובאין בזמן בפסח ובעצרת ומן החדש תחלה מה שאין [כן] במנחת כהנים: וחייב על שמן בפני עצמו ועל לבונה בפני עצמה. מי שנותן במנחת חוטא: נתן עליה שמן פסלה. לר' יוחנן כדאית ליה ולר' שמעון [בן לקיש] כדאית [illegible]

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones